

Til:
Fakultetsstyret

Dato: 22.05.2013
Saksnr.: 2013/3609 BAARDKJO

Revisjon av fakultetets fordelingsmodell

Det vises til orientering om arbeidet gitt i fakultetsstyrets møte 21. mars d.å. Vedlagt følger rapport med anbefalinger utarbeidet av arbeidsgruppen, som har bestått av de tre instituttlederne, fakultetets økonomileder og fakultetsdirektøren.

Arbeidsgruppens vurderinger og anbefalinger er enstemmige og er i sin helhet gjengitt i vedlagte rapport. Generelt understreker gruppen de åpenbare fordelene fakultetet har opplevd med en modellbasert fordeling, samt at det ikke har vært påpekt større svakheter ved den nåværende modellen.

Det er på denne bakgrunn ikke foreslått noen radikale omlegginger av modellen, men primært tiltak som forenkler modellen, gir større transparens og større samsvar mellom hvor pengene forvaltes og hvor den faglige aktiviteten foregår.

Generelle vurderinger

En inntektsfordelingsmodell (et valgt prinsipp for viderefordeling av fakultetets tildelte midler) er åpenbart et dokument av stor strategisk viktighet, både for fakultetets grunneheter og for fakultetet samlet. Arbeidsgruppens sammensetning var i utgangspunktet formulert å skulle utgjøres av representanter for de tre instituttene (i tillegg til økonomileder og fakultetsdirektør). Alle tre instituttene valgte å være representert av instituttleder, hvilket ytterligere understreker den viktighet modellen har for enhetenes virksomhet.

En åpenbar grunn til å legge stor vekt på enhetsledernes vurderinger er at det først og fremst er enhetene som skal leve med konsekvensene av modellen: De skal organisere og prioritere sin forsknings-, undervisnings- og formidlingsvirksomhet innenfor de økonomiske rammer som anvendelsen av modellen resulterer i.

At arbeidsgruppen har kommet frem til en omforent anbefaling er også et moment som skal tillegges betydelig vekt. Det er åpenbart at hver av enhetene i utgangspunktet kunne hatt interesse av justeringer som gagnet deres egen situasjon vis-a-vis de andre. Når arbeidsgruppen har unngått å havne i en slik situasjon, vitner dette om et sterkt ønske om å vektlegge konstruktiv sameksistens som rettesnor for arbeidet.

Spesielle vurderinger

Dekanen har gjennomgått alle de anbefalinger arbeidsgruppen kommer med, og vurderer disse som generelt godt begrunnet. Følgende to anbefalinger har vært spesielt nøye vurdert:

1: Bruk av insentivordninger

Fordelingsmodellen har en todelt struktur med basiskomponenter som én viktig del (omfattende ca. 2/3 av den totale bevilgningen i form av penger for studieplasser og rekrutteringsstillinger) og resultatkomponenter som den andre (i form av honorering av produserte studiepoeng, publikasjonspoeng og phd, samt evne til å vinne NFR- og EU-midler). Det er en allmenn aksept for av at tydelig honorering av publikasjonspoeng har medvirket til økt vitenskapelig publisering, selv om mange andre forhold også har vært åpenbart medvirkende (og til dels kanskje langt viktigere).

Resultatene for 2012 (gjengitt i tertialrapporten for 1. tertial som er forelagt fakultetsstyret til orientering) viser at fakultetet har en utfordring mht. å møte UiOs forventinger om å vinne fram med søknader om EU-midler. UiOs ambisjon er 100 MNOK pr. år, og UV-fakultetets andel av dette kan anslås til ca. 5 MNOK (basert på at vi tildeles ca. 5 % av den bevilgning UiO viderefører til fakulteter og institutter). Pr. 2012 er fakultetet et godt stykke unna dette målet, og det kan derfor være naturlig å vurdere om inntektsfordelingsmodellen kan brukes til å medvirke til et større aktivitetsnivå på dette området.

Som arbeidsgruppen påpeker så inneholder imidlertid fordelingsmodellen som brukes ved UiO allerede en tydelig insentivmekanisme, ved at fakultetene tildeles 1,15 kroner for hver krone man har i EU-finansierte inntekter (unntatt midler relatert til undervisning og til utstyrsinnkjøp). Disse midlene videreføres i sin helhet til enhetene, og det kan derfor snarere være et spørsmål om man ikke heller bør vurdere å koble deler av denne tildelingen tydeligere opp mot de miljøene som søker EU og vinner fram med sine søknader.

Etter en helhetsvurdering finner dekanen det riktig å følge arbeidsgruppens anbefaling. Det kan imidlertid ved den kommende budsjettbehandlingen gjøres en egen vurdering av om deler av fakultetets forskningsstrategiske midler – som i dag brukes til forskergruppestøtte og til fakultære professor II-stillinger – skal tildeles miljøer som søker EU-midler og får gode vurderinger, men der man opplever at man på grunn av knappe ressurser og harde prioriteringer likevel ikke når fram.

2: Håndtering av rekrutteringsstillinger

Fakultetets finansiering av rekrutteringsstillinger (stipendiater og postdoktorer) har frem til nå reflektert en strategisk vurdering av disse stillingene som en fakultær ressurs – og følgelig et strategisk instrument for fakultetsledelsen. Lønnsmidlene til disse stillingene har ikke fullt ut blitt tildelt enhetene, men snarere vært overført som et rundsumsbeløp for å synliggjøre hvordan stipendiatene og postdoktorene til enhver tid fordeler seg, for deretter å bli tilbakeført til fakultetet til dekning av faktiske lønnskostnader. Arbeidsgruppen anbefaler at fakultetets finansiering av rekrutteringsstillinger endres slik at midlene forblir ute på enhetene, og at stipendiatenes lønn som en konsekvens også belastes disse.

En reell overføring vil synliggjøre størrelsesforholdet mellom fakultetsnivået og grunnenhetene på en langt riktigere måte enn dagens ordning, med tanke på hvor den faglige aktiviteten faktisk skjer. Dette vurderes som positivt. Anbefalingen kan imidlertid også tolkes som en reduksjon av fakultetsnivåets strategiske handlekraft, til fordel for større selvstyre på enhetene mht. eksempelvis utlysningenes faglige innretning (og dermed lokale snarere enn fakultære, faglige prioriteringer). Dette kan være et mulig ankepunkt.

UiO gjennomfører for øyeblikket en større organisasjonsutviklingsprosess (Internt handlingsrom – IHR) der Universitetsstyret har gjort et prinsippvedtak om at den såkalte ”nærhetsmodellen” først og fremst skal legges til grunn når man drøfter hvor i organisasjonen ressurser og beslutningsmyndighet skal plasseres: Myndighet og ressurser skal skyves nedover i organisasjonen. Vedtaket gjelder formelt bare forholdet mellom UiO sentralt og fakultetene/museene, men kan likevel sies å være uttrykk for en generell bevissthet om at ressurser og myndighet bør ligge der oppgavene utføres.

Et vesentlig moment ved vurdering av dette punktet er at en eventuell permanent (eller i hvert fall langsiktig) fordeling av rekrutteringsstillinger mellom enhetene vil være en egen diskusjon, adskilt fra den aktuelle og noe mer tekniske vurdering av hvordan lønnsmidlene forvaltes best rent administrativt og hva som gir best transparens i modellen.

Etter en helhetsvurdering finner dekanen det riktig å følge arbeidsgruppens anbefaling.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar en revidert inntektsfordelingsmodell (IFM) i henhold til anbefalinger gitt i rapporten fra arbeidsgruppen. Modellen tas i bruk fra og med 2014.

Modellens tekniske implementering i form av en samling koblede regneark i Excel fullføres av fakultetet og kvalitetssikres av enhetene, slik at revisjonen ikke får en større omfordelende effekt for 2013 (kalibreringsåret) enn det som er en nødvendig teknisk konsekvens av de parameterne som inngår.

Med hilsen

Berit Karseth
dekan

Bård Kjos
Fakultetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.